

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва
Кафедра дошкільної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Андрагогіка

Освітня програма «Дошкільна та початкова освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 р.

Черкаси 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до курсу.
3. Мета та цілі курсу.
4. Результати навчання (компетентності).
5. Організація навчання курсу.
6. Система оцінювання курсу.
7. Політика курсу.
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Андрагогіка
Викладач(-і)	Десятов Тимофій Михайлович
Контактний телефон викладача	0679662287
E-mail викладача	desyatov50@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота, контрольна робота, залік
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://doshkilly.at.ua/
Консультації	Консультації проводяться щопонеділка з 13.00 до 14.00 в ауд. 376. Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням студентів з використанням Viber (+380679662287)
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Андрагогіка» спрямована на оволодіння студентами спеціальними знаннями та практичними вміннями й навичками щодо андрагогічних засад професійного розвитку особистості та навчання дорослих в системі безперервної освіти. Вивчення дисципліни формує знання, вміння і навички для виявлення освітніх потреб дорослих та надання їм комплексу спеціальних знань, теорій та методик навчання дорослих в контексті освіти впродовж життя, здатності мотивувати дорослих до безперервного саморозвитку, самоосвіти та зростання професійної компетентності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою вивчення курсу є набуття студентами теоретичних знань та практичних умінь щодо теорії та методики освіти дорослих у контексті безперервного становлення особистості та оволодіння технологіями організації навчання дорослих.</i></p> <p><i>Цілі курсу передбачають опанування здобувачами сучасною практикою навчання дорослих, технологіями управління та організації навчання дорослого населення, аналізу роботи та ефективності системи навчання дорослого населення, організації навчання соціально незахищених верств населення.</i></p>	
4. Результати навчання (компетентності).	
<p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>КЗ-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>КЗ-4. Здатність генерувати нові ідеї.</p> <p>КЗ-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>КС-3. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності дошкільного</p>	

навчального закладу.

КС-6. Здатність до співпраці з різними категоріями фахівців.

КС-10. Здатність організувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі дошкільної освіти.

КС-15. Здатність до професійного самовдосконалення.

Програмні результати навчання:

1. Володіти знаннями про організацію наукової, методичної та навчальної діяльності викладача вищої школи, вихователя дошкільного навчального закладу та вчителя початкової школи; уміннями організувати самостійну та науково-пошукову роботу студентів, навчально-пізнавальну та виховну діяльність дітей дошкільного та молодшого шкільного віку та студентів вищих навчальних закладів.
2. Демонструвати уміння і навички роботи вихователя-методиста: готувати і проводити різні форми методичної роботи з підвищення кваліфікації вихователів: семінари, практикуми, тренінги, консультації та ін. заходи методичного спрямування.
3. Готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи професійного самовдосконалення; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самоудосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень в дослідницькій діяльності.
4. Уміти ефективно взаємодіяти з органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію із загальноосвітніми навчальними закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти.

5. Організація навчання курсу.

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	62

Загальна кількість годин

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / Вибірковий	
перший	Дошкільна освіта	1		Цикл професійної підготовки Обов'язкові дисципліни	
<i>Тема, план</i>	<i>Форма заняття</i>	<i>Література</i>	<i>Завдання, год</i>	<i>Вага оцінки</i>	<i>Термін виконання</i>

**Змістовий модуль
1. Методологічні
засади дослідження
проблеми освіти
дорослих у системі
неперервної освіти**

**Тема 1. Історія
андрагогіки в
Україні як напрям
наукового
дослідження.**

Лекція,
практичне
заняття

Основна:
1-2
Додатков
а: 1-3

Опрацюва
ти
лекційний
матеріал,
підготува
тися до
практичн

0,1

До
наступног
о заняття
за
розкладом

<p>Тема 2. Розробка теоретичних основ змісту освіти дорослих в Україні.</p> <p>Тема 3. Мета, пріоритети, принципи та напрями розвитку освіти дорослих.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p> <p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 2-3</p> <p>Додаткова: 3-4</p> <p>Основна: 4-5</p> <p>Додаткова 2,5</p>	<p>ого заняття</p> <p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Змістовий модуль 2. Основні дидактичні форми та педагогічні технології навчання дорослих</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 5-7</p> <p>Додаткова 4-5</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 4. Специфіка навчання дорослих безробітних.</p> <p>Тема 5. Форми і методи навчання дорослих.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-3</p> <p>Додаткова 4, 7</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 6. Адаптивні системи освіти дорослих.</p> <p>Тема 7. Проблеми підготовки педагогів-андрагогів та функції викладача-андрагога.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-5</p> <p>Додаткова: 1-4, 7</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Змістовний модуль 3. Міжнародний досвід розвитку освіти дорослих для України</p> <p>Тема 8. Тенденція становленні і розвитку освіти</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1, 5</p>	<p>Опрацювати</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

дорослих в зарубіжних країнах та України у контексті неперервного навчання.	заняття	Додатков а: 2,7	лекційний матеріал, підготува тися до практичн ого заняття	До наступног о заняття за розкладом
	Лекція, практичне заняття	Основна: 1, 3 Додатков а: 1, 8-10	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготува тися до практичн ого заняття	До наступног о заняття за розкладом
	Лекція, практичне заняття	Основна: 1,3,5 Додатков а: 1, 9-10		До наступног о заняття за розкладом
Тема 9. Міжнародна інтеграція в освіті дорослих.				
Тема 10. Міжнародне співробітництво у сфері освіти дорослих.				
Тема 11. Професіоналізація як сучасна глобальна тенденція розвитку вищої педагогічної освіти в зарубіжних країнах та Україні.				

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	На практичних заняттях (сумарно) студент може максимально набрати 50 балів, включаючи результати самостійної роботи. За підсумкову роботу у формі тестів – максимально 10 балів. За залік – максимально 40 балів. Таким чином, підсумкова оцінка – максимум 100 балів.
Вимоги до письмової (контрольної чи екзаменаційної) роботи	Підсумкова робота, яка проводиться у письмовій формі, повинна містити конкретні і чіткі відповіді на поставлені питання. Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанту відповіді.
Практичні заняття	Максимальна оцінка - 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

7. Політика курсу

1. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних і групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному студенту як індивідуально, так і для всієї групи в цілому. Неприпустимими є плагіат та списування. 2. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається студентові після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати самостійної роботи студентів перевіряються на 3 та 7 тижнях навчання. Сумативна оцінка за кожним змістовим модулем в цілому

надається студентам на 5 та 9 тижнях навчання. Результати виконання студентом індивідуального творчого завдання надаються згідно з розкладом практичних занять.

3. Присутність студентів на практичних заняттях, контрольній роботі та заліку є обов'язковою. Лекційні курси, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційної освіти (за поданим вище посиланням). Якщо студент пропустив практичне заняття, необхідно виконати всі практичні завдання, які були предметом оцінювання.

4. Якщо студент не отримав сумативну оцінку за результатами виконання практичних завдань (на практичних заняттях), а також не виконав завдань для самостійної роботи, то він не допускається до здачі заліку.

5. Контактні дані для онлайн допомоги та консультування: desyatov50@ukr.net

Викладач: проф. Десятов Т.М.

8. Рекомендована література.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>. дата звернення: 26.08.2019).
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-УП. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 26.08.2019).
3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-УШ. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 26.08.2019).
4. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-УШ. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 31.08.2019).
5. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14> (дата звернення: 27.08.2019)

Основна:

1. Змеев С. И. Андрагогика: основы теории истории и технологии обучения взрослых / С. И. Змеев. – М.: ПЕРСЭ, 2007. – 272 с. (с. 15, с. 85).
2. Ничкало Н. Неперервна професійна освіта: міжнародний аспект / Н. Ничкало // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / за ред. І. Зязюна. – К.: Віпол, 2000. – С. 58–80.
3. Вовк Л. П. Історія освіти дорослих в Україні: Нариси / Вовк Л. П. – Київ: Укр.пед.ун-т ім. М. П. Драгоманова, 1994. – 226 с.
4. Березівська Л. Д. Освітньо-виховна діяльність київських просвітницьких товариств (друга половина ХІХ – поч. ХХ ст.) / Л. Д. Березівська. – К.: Молодь, 1999. – 191 с.
5. Сігаєва Л. Є. Розвиток освіти дорослих в Україні (друга половина ХХ ст. – початок ХХІ ст.): [монографія] / Л. Є. Сігаєва; ред.. С.О. Сисоєва; АПН України. Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – К.: [ЕКМО], 2010. – 419 с.
6. Луговий В. Г. Освіта дорослих в освітній системі. Десять років становлення: Досвід дослідження і розробки і впровадження у сфері дорослого управління / В. Г. Луговий. – К.: В-во НАДУ, 2005. – 347 с.
7. Лук'янова Л. Б. Провідні особливості навчання дорослих / Л. Б. Лук'янова // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: зб. наук. пр. / ШООД АПН України, відділ андрагогіки. – К., 2009. – Вип. 1. – С. 72–80.
8. Архіпова С. П. Основи андрагогіки: навч. посіб. / С. п. Архіпова. – Черкаси, 2002. – С. 23.

Додаткова:

1. Гупан Н.М. Історіографія розвитку історико-педагогічної науки в Україні / Н. М. Гупан. – К.: Київський ін-т внутрішніх справ при Національній академії внутрішніх справ України, 2000. – 221 с.
2. Ступарик Б. М. Проблема освіти дорослих у працях Степана Сірополка / Б. М. Ступарик // Рідна школа. – 2001. – №2. – С. 59–63.
3. Скрипник М. Історія андрагогіки: генезис, основні тенденції, біографії вчених у

- контексті нового історизму / М. Скрипник // Імідж сучасного педагога. – №10 (109). – 2010. – С. 10–12.
4. Сігаєва Л. Е. Тенденції розвитку освіти дорослих в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Л. Е. Сігаєва. – К., 2010. – 558 с.
  5. Синенко С. І., Гончаренко Н. М. Навчання протягом життя як складова європейської соціальної моделі неперервної освіти в умовах цивілізаційної кризи / С. І. Синенко, Н. М. Гончаренко // Science Rise.
  6. Ноулз М. Ш. Сучасна практика освіти дорослих. Андрагогіка проти педагогіки / М. Ш. Ноулз. – М.: Педагогіка, 1970. – 236 с. – №5 (27)2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journals.urau.ua/sciencerise/article/view/57051>
  7. Боришевський М. Й. Особистість у вимірах самосвідомості: [монографія] / М. Й. Боришевський. – Суми: Видавничий будинок «Еллада», 2012. – С. 6–7.
  8. Освіта дорослих: теоретичні і методичні засади: [монографія] / авт.кол. Л. Б. Лукянова, Л. Е. Сігаєва, О. В. Аніщенко та ін. – К.: Пед. думка, 2012. – 272 с.
  9. Дем'яненко Н. М. Освіта дорослих: світові тенденції другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Педагогічні науки: зб. наук. праць // Полтавський пед.ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – Вип. 2. – С. 39–44.
  10. Європейська Асоціація освіти дорослих (ЕАЕА) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: < <http://www.eaea.org> >

**Професор кафедри педагогічних наук,
освітнього і соціокультурного менеджменту
доктор педагогічних наук, професор**

Т. М. Десятов